

TELEGRAFUL ROMANU.

Telgrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbii la expeditorii soției, pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețului prenumerării pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 2.

ANULU XXIV.

Săbii 416 Ianuariu 1876.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. i. a. pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâi'ă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'ă ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'ă repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Actiunea produce reactiune.

Amu cetitu adeseori plangeri de spre nedrept'ă procedere a unoru judecatorie în privinți'a limbei; cu tôte ca avemu lege, care norméza si tierumarea dreptulu folosirei simbiloru pentru tôte natiunalit'ățile din patria. De alta parte ceteamu adese ori plangeri ca partidele trecu cu pretensiunile lor natiunale în privinți'a folosirei limbei preste competinți'a legale. Eramu de multe ori ispititi a crede ca suntu si esageratiuni pline pre de multu zelu natiunalu séu într'o parte séu în cealalta.

De unu tempu încôce vedemu inse ca tribunalele, fia din capulu lor, fia în urm'a vre-unei inviatiuni séu ordinatiuni de susu, au începutu cu pretensiuni, cari nu au altu scopu, decâtu sa fia mai pre susu cu magiarisarea, de cum erá absolutismulu germanisatoriu pre tempulu înfloririi sele între anii 1850—60, cu germanisarea.

Cum va fi de lucru, cu tóta siguranti'a nu putemu sci, destulu ca tribunalulu din Sighisior'a se provôca la o ordinatiune ministeriale din Novembre a. tr., cându pretinde dela advocatii de natiunalitate nemagiara, cá sa-si dea scriptele lor de aci încolo, nu dupa cum concede legea, ci dupa cum demanda ordinatiunea ministeriale — numai si numai în limb'a magiara. Astfelu de pretensiuni s'au facutu si advocatiloru din Versietiu si din Brasiovu.

Advocatii din Brasiovu, sasi si romani, au remonstratu contr'a acestei mesuri a tribunalulu, inse remonstratiunea va fi desérta, pentruca audimu ca ministrulu de justitia a aprobatu fapt'a tribunalulu.

Diurnalistic'a specifica magiara lauda pasii tribunalorulu si alu ministrulu si suntu pline de indignatiune pentru cutezarea advocatiloru sasi si romani; ca pre basea legoi 44 din 1868, adusa de diet'a ungurésca si sanctiunata de regele încoronatu, au cerutu respectarea limbei clientiloru lor la forurile de instantia I. Unele din diurnalele unguresci mergu asiá departe încátu aducu pre Romani'a de exemplu si dicu, ca ce aru respunde tribunalele de acolo, déca s'aru aflá vre-unu advocatu, care sa dea vre-unu scriptu în limb'a magiara.

Cui sa adscriemu acésta orgoliósa despretuire a impregiuráriloru patriei nóstre, cari n'au nici o asemanare nici cu Romani'a, nici cu Franci'a, séu cu Itali'a. etc. Pentru ce nu urmédia sotii magiariloru din Cislaitani'a cu rigórea lor de a espune pâna si limb'a esiliului din patria chiaru si în sanctuariulu unde are sa-si apere dreptulu seu?

Nu voimu sa intrámu în o analiza a deosebirei între Ungari'a si Romani'a etc. cu tôte ca aru fi de lipsa. Ne marginimu de asta-data a dice, ca e durerosu pentru ori ce patriotu cându vede ca si legile proprie, aduse de o majoritate magiara, înca numai satisfaciu ambițiunei natiunale. — Sa dea Ddiu sa fia bine, dara noi din cele ce experimentámu pre fia-care di ne tememu de reu.

Revist'a politica.

Diet'a Ungariei se afla acum în foculu desbaterii asupr'a unui proiectu

de o însemnatate politica eminenta, întielegemu proiectulu relativu la regularea administratiunei, anume proiectulu despre consiliile municipale, care întempinase déjà la începutu multe antipathii pâna si în cele mai devotate cercuri guvernamentale.

Prob'a vitalit'ății avea sa o sufere acestu proiectu în siedinti'a de Mercuri, cându ajunse sub critic'a agera a baronului Sennyey, care 'si arata de nou stralucitulu seu talentu organisatoricu si prevalenti'a spirituale asupr'a lui Tis'a, recunoscuta altmintrea de toti. Efectulu ce a avutu discursulu lui Sennyey e marcatu mai bine prin apretierea foiloru liberale, cari tôte recunoscu semburele celu sanatosu alu discursulu lui Sennyey, de si în principiu nu potu acceptá sistemulu de denumire a oficialiloru administrativi.

„Pester Lloyd“ dela 13 Ianuarie n. supunendu discursulu lui Sennyey unei aprecieri obiective dice, ca acelu a fostu unulu dintre cele mai puternice discurse, câte s'au tienutu vre odata în parlamentulu ungurescu, a fostu unu evenimentu parlamentar, care a adusu o abundanti'a de idei în discusiunea pâna aci atátu de monotona. Mânecându dela adevăruri pozitive neresturnabile si cuprindeudu administratiunea în tôte raportele ei cu problemele statulu si ale societ'ății, discursulu se ramifica fara de a-si pierde caracterulu unit'ății în modu polemicu spre diverse directiuni, intra cá o sonda în cele mai vulnerabile pasagii ale proiectulu si termina cu o admonitiune seriósa, care va aflá unu echo la toti barbatii cugetatori din tíera.

Sennyey au discutatú cestiunea administratiunei si din punctu de vedere socialu si eticu si se nesuesce a impaca conflictele între statu si societate. În câtu e pentru proiectulu guvernulu, fói'a guvernamentale dice ca acelu intra cu o stigma în viétia, care va fi absolutu stricatória prosperarei lui, si e tristu a vedé, cum se ostenesce legislatiunea cu crearea unui productu nepracticu si trecatoriu.

Ne marginimu a dá aici în estrasu numai momentele mai însemnate din lungulu discursu ce l'a rostítu Sennyey în siedinti'a de Mercuri. Acele suntu:

Onor. Casa! Ideile nóstre directive în organizatiunea administratiunei suntú aceste: În fruntea municipiulu sta unu conducatoriu denumitu de guvernulu si responsabilu, care reprezenta guvernulu si agendele acestui'a în tôte ramurile sele, si cărui 'i suntú subordinat'ă tôte organele statulu, cu cari densulu conduce tôte ramurile administratiunei împreuná cu acei oficiali responsabili, pre cari densulu 'i va propune si guvernulu 'i va aprobá.

Corpulu reprezentativu alu municipiloru — si unu atare organismu dicasterialu, cum 'lu vedemu în proiectulu de lege — controléza administratiunea, conlucra cu ea, înriuréza asupr'a ei si dispune liberu — fésce sub priveghierea guvernulu — de afacerile sele prescise de lege; au exerciéza puterea disciplinara asupr'a oficialiloru municipali, elu este în urma unu foru pentru scutirea libert'ății individuali contr'a abuziloru, care foru sta în legatura cu

conducerea centrale. aduce decisiuni principali asupr'a recurselor.

Fatia de acestea proiectulu de lege da municipiulu dreptulu de a-si alege oficialii, pune inse punctulu de greutate alu administratiunei în consiliulu municipalu, care nu este espresiunea curata a universit'ății municipiulu.

Partisaniu proiectulu cauta esenti'a selv-administratiunei în alegerea oficialiloru, noi inse o cautámu în participarea la administratiune, în înriurirea asupr'a ei, în control'a regulata prin lege si în dreptulu de a dispune liberu în sfer'a de activitate propria autonoma.

Ni imputati centralisatiune. În óre-care privinți'a nu respingemu imputarea, statulu are fatia de problemele sele însemnate lipsa de centralisare, dara de alta parte nu tagadim, ca factorii selv-administratiunei, bine organizati, substitue, suplinescu si potenciéza dispositiunile puterei centrali esecutive si ca acești factori relativu la afacerile autonomiei împreunate cu interese teritoriale, precum si la întrebarea culturala si humanitara suntú nesuplinibili, de vreme ce partile neaternatérie ale societ'ății suntú elementele ce le dau viétia si acestea suntú bas'a spriginulu.

Oratorulu trecendu apoi la motivarea parerei sele, ca e mai corespundietoriu a se denumi oficialii municipali, constatá, ca partid'a sea înca recunósce ca sistemulu comitatensu a fostu seculu scutulu si garanti'a constitutiunei, dara acele tempuri au trecutú, impregiurárele s'au schimbatu; alegerea oficialiloru nu mai póte dá sistemulu de selv-administratiune nici o putere, din contra prin agitatiunile împreunate cu alegerile, prin interesele familiari s. a. se corupe administratiunea si ajunge pre unu terenu ce nu corespunde chiamárei ei.

Prin denumirea oficialiloru puterea selv-administratiunei se va radica, cáci municipiile vedieudu-se înainte oficialiloru denumiti voru fi silite exerciá chiaru din punctulu de vedere alu intereselor lor o control'ă seriósa si a statorii astfelu unu contrapundu. Oratorulu e convinsu ca aru fi mai bine sa se lase consiliulu municipalu, control'a etc. în mâinile oficialiloru, dara esecuti'a sa o pórté unu oficialu responsabilu. Mai departe arata oratorulu, ca prin sistemulu de alegere nu póte ajunge persóne cualifigere nu p'asturile administratiunei, pentcate la influentiile personali impedece trucei apti; impregiurarea, ca în statulu judecatorescu, unde se denunescu oficialii, nu vedemu persóne cu cualificatiune de ajunsu, nu provine din defectulu sistemulu de denumire, ci din influinți'a ce o exerciá atunci comitatele asupr'a guvernulu. Si aci jace punctulu de greutate alu argumentatiunei mele, dice Sennyey, eu nu dorescu denumirea oficialiloru cá arma contr'a natiunalit'ățiloru, nu-mi place se vedu cetatienii statulu în lupta, cum amu dice în raportulu de suprimatori si supusi, ci eu dorescu denumirea cá unu medilocu de prosperare alu tuturoru cetatieniloru din patria. Stárele nóstre corupte provin din diletantismulu ce domnesce în tôte parturile sociali, din sistemulu, care nu recunósce meritulu, ci numai clientel'a, cortesiele si conessiunile.

Ce se tiene de imputarea de birocrati oratorulu replica, ca iubesc

acea birocrati care se ingrisesce de servitiulu tieriei cu punctualitate si pricepere. Birocrati'a degenerata, séu superficialitate se afla si la oficialii alesi si proiectulu de fatia creéza cea mai periculósa birocrati'a, birocrati'e ce se baséza pre sistemulu colegialu, birocrati'a esita din dicasterialismu, care va aduce confusiuni, amestecarea competentiiloru si o pedanteria periculósa ce nu se va poté elimina din administratiune.

Dupa ce dovedesce Sennyey, ca prin sistemulu denumirei nu se înmultiescu spesele administratiunei, densulu combate parerea unui liberalu, care dise, ca prin denumire se dá guvernulu o putere, cu care va influințiá asupr'a alegeriloru parlamentarie. Nu este adevératu, întreba Sennyey, ca oficialulu alesu în municipie 'si pregatesce numai terenulu, cá sa învinga la cea mai de aprópe alegere dietale? Incepe a deveni moda si este unu simptomu demnu de atentiune ca oficiulu prefectulu a devenitu gradus ad parnassum pentru mandatulu dietalu.

Ce privescu argumentatiunea principale, armoni'a, ce se aduce pentru proiectu, oratorulu nu se afla armoni'a în sistemulu colegialu, pentruca greut'ățile, erorile, piedecel'ă nu se afla în centrulu comitatulu, ci în oficiolatele cercuali — consiliulu municipalu va impartí agendele, cum va face acest'a o corporatiune, oratorulu nu pricepe — de vreme ce aci decide de oparte natur'a specialit'ățiloru, de alta parte normele competinției. Fiindu ca respect'ățile aparú în cercuri, organe respective în fia-care casu specialu voru cere instructiuni. Acestu unu aparatu greoiu, care va dá administratiunea la o stagnatiune perfecta.

Sennyey tróina discursulu seu cu observatiuni ca proiectulu ce l'a subternut guvernulu, nu este bas'a aceluor'ă metode radicale ce le astépta tíer'ăle voru dovedí în scurtu tempu, a déca acestu proiectu va deveni lege, natiunea va fi mai seraca cu un'a din sperantiile ce le a pusu în guvernulu actualu. Tempulu va arétá cine a avutu dreptu, de va produce rezultate inbucuratórie, opositiunea dreptei se va bucurá împreuna. Un'a inse nu o póte acceptá oratorulu si adeca mangaerea aceluor'ă deputati cari nu se invoiescu cu ideia fundamentale a proiectulu: ca acestu proiectu e o esperimentare, care cu tempulu prin o cura contraria ne va duce pre calea cea adevérata. Noi nu avemu tempu de esperimentári si, nu potú acceptá acelu argumentu, continua Sennyey, ca déca acestu esperimentu nu va succede, se va dovedí, ca în acést'a tíera selvadministratiunea n'are putere de viétia, pentru ca dloru, principiulu sistemulu de selvadministratiune nu-lu putemu jertfi probei de focu prin care trece acésta creatiune schilava (korcs). Déca acestu sistemulu nu va fi durabilu, caus'a va fi, nu imposibilitatea selvadministratiunei ci defectulu acestei creatiuni.

Ministrulu presiedinte Tisza în reflectiunile sele la argumentárele lui Sennyey, abiá si-a potutu salvá onórea stindardulu, cum se esprime „Pest. Ll.“ Densulu începú replic'a prin asertiunea, ca proiectulu seu va fi o creatiune mai putieniu ológa decâtu mesurile din anii 60 — o alusiune la tempulu cându Sennyey erá tavernicu în Ungari'a, si unu medilocu, la care

mai toți liberalii 'și iau refugiul, cându nu ajungu argumentele.

Senatul imperial austriac s'au reintrunit în 11 Ian. n. Deputatii fideli constitutunii din diversele grupe voiau sa faca prin siefi loru o interelatiune ministeriului în cauză rezultatului ce au avutu pertractările din Pest'a. Ministeriulu a respunsu, ca nu pôte comunică nimicu de vreme ce au apromisu stricta discretiune, dara atātu pôte sa dica, ca ministeriulu se va opune la totu ce nu corespunde intereselor statului. Aceste deslusiri facura interpelarea de prisosu.

Franci'a abia scapă de o crisa ministeriale iminenta. Unele divergentie de pareri în cabinetu relativu la programulu electoralu facura pre ministrii Leon Say si Dufaure sa dimisioneze. Dupa „Agence Havas“ dificultățile s'au delaturatu si cabinetu s'au unitu asupr'a programului de alegere.

Mac Mahon a indreptatu o proclamatiune câtra poporulu francesu, în care relevă sincer'a aplicare a legiloru constitutiunali, si necesitatea unei politice conservative, dara intr'adeveru liberale si apelăza la concordia aceloru ce punu iubirea de patria mai pre susu de suvenirile de partide că sa se pōta suprima revolutiunarii.

Vien'a 30 Decembre 1870.

Suirea agiului sciu ca nu va fi trecuta cu vederea nici la Dvōstra, colo în capetulu monarchiei în Transilvania, cum dicemu noi pre aici, si în Transilvania cum diceti Dvōstra pre acolo. Aplecare omenesca spre lucruri extraordinarie a fostu prasitu în dilele trecute o fama, carea se potrivește de altmintrea de minune cu fenomenulu financiaru, amintitu în capulu acestei corespundintie. Unele foi se grabira a face combinatiuni, cari în fine se si potu realiză. Ele, cându ca revolutiunea în vecinatele provincie turcesci inca durēza, au credutu ca nu voru gresi, dēca voru respandă faim'a, ca ministeriulu nostru de resbelu a emis unu mandatu pentru convocarea tuturor rezervistilor. Aplecare omenesca spre lucruri extraordinarie, suirea agiului, revolutiunea din apropiare, ferbera cea îndelunga a cestiunei orientali în cadarea diplomatiei, ore nu se potriveau toa asiă de

Spicuire în corf'a unei redactiuni.

Este unu ce de totu ne însemnatu lucru corf'a unei redactiuni în lumea politica. Nici într'o conferintia, soarea diplomatica, nici într'o conferintia ministeriale, nici în cea de diurnalisti, unde d. Schmerling prin vreo câte-va cuvinte a alarmatu tōta press'a din Berlinu, pre cātu ne aducemu noi aminte, n'a fostu nici amintire de vreo corfa a vre unei redactiuni.

Dara ce si pōte fi asiă de interesu în corf'a unei redactiuni? Intrebarea se pune usioru, inse numai acel'a, carele si iă ostenele, cu permisiunea unui redactoru, sa rascolesca în corf'a lui, pōte dá respunsulu celu adevratu pentruca numai atunci pōte sci câte teribilități nu suntu îngropate acolo, si incuiate cu vointi'a despotica a redactorului pentru vecii veciloru. A vedutu cineva unu viforu turbatu pre verfurile cele inalte ale unui munte, unde pare concentrata tōta electricitate din atmosfera într'unu nuoru? Fulgerile alērga că sierpii cei de focu prin dessimea si intunecimea nuorului în susu si în josu, crucisiu si curmedisiu. Va se dica, viscocelele nōstre sēu furtunele nōstre de josu dela tiēra suntu nimic'a pre lānga cele dela munte. Ori ce corfa, dela ori care redactiune, este unu verfu de munte, unde se grama-descu tunetele si fulgerile cele mai turbate, din care noi muritorii cestia-

bine spre a face pre publicu sa crēda, ca rezervistii s'ntu chiamati sub arme? Un'a nu o sciea publiculu si adeca, cu cine eră sa ne batemu? cu turcii pentru insurgenti, cu insurgenti pentru turci, sēu iēra cu turcii pentru-ca sa ne mai largimu din strimțōrea ce ni o causēza marea adriatica si imperiulu otomanu în pârțile dalmatine?

Press'a oficiala ne a venitu intr'atāt'a într'ajutoriu, încātu ea a desmintitu scirile despre convocarea rezervelor; inse publiculu crēde mai bucuros ce dorēce si asiă nu se lasa cu un'a cu dōne de presupunerile sele. Ce face elu? si se me iertati dēca me amestecu si eu intrensulu, vine numai decātu cu probe tari pentru parerile si intipuirile sēle. Că probele in sa nu pōta fi resturnate asiă ingraba publiculu le lēga de autoritāti si apoi e prea cunoscutu ca la noi autoritatea cea mai mare militaria este archiducele Albrecht. Acestu inaltu personagi are sa calatorēca la Arco în Tirolulu de média di, spre a se folosi de „cura“ în baile de acolo. Atāt'a este de ajunsu spre a „dovedi“ ca totu a fostu ceva cu punerea armatei în stare de campania. Mai multu, lumea vrea sa scie ca dupa culissele politice a fostu unu mare viforu politicu si ca viforulu acest'a are sa se stinga în stanciole Tirolului. Este în adeveru curiosu lucru, ca veteranulu archiduce si maresialu, dupa o caletoria obositōre la Petersburg, la festivitaea ordinului cavalerescu alu St. Georgiu, unde priimi printr'ensulu „Austri'a cele mai însemnate ovatiuni, sa se mai strapatieze acum în puterea iernei până în muntii Tirolului de médiadi. Mai pōte cineva infrenă siopt'a, ce merge din omu în omu, ca în regiunile cele inalte s'a ventilatu si desaprobatu politic'a lui Andrassy în cestiunea orientale, pentru-ca acest'a este în contra anectărei ducatelor din vecinatatea dela médiadi-resaritu si ca eră pre aci că directiunea acest'a sa invinga si sa se implinēca dorintia archiducelui Ioanu Salvatoru, carele dice, ca Austri'a trebuie sa-si manifesteze unde-va puterea sea expansiva si ca terenulu celu mai potrivit pentru procederea acest'a aru fi Bosni'a si Erzegovin'a? Nu putea, pentru-ca prelanga coincidentiele acestea mai vine si faim'a colportata, iera în sferele inalte, de unde au petrunsu în lumea profana din sferele inferiōre, ca Russi'a

lalti vedemu numai a sut'a parte pōte si a mi'a parte în regiunile inferiōre de coloneloru diurnalistic. Suntu, ce e ceptu si redactiuni de acele, cari, precu cunōscemu noi pre un'a, de atāt'a ei încōce traiesce totu în regiunea corf'i, de unde a urmatu firescu lucru, ca nūmeru de numeru a fostu totu trasnete s' fulgere, asiă încātu în corfa nu credem, sa-i mai fi remasu nimica. Noroculu că a lovit pre nimenia, fiindu-ca fulgerile au fostu preste totu numai de cele seci, care se consuma fără de efect.

Asiă dara nu e tocm'a o moșia asiă demna de despretiuitu nici corf'a unui redactoru. Ba multe celebrități politice de ale nōstre, ce mai scōla politica aru putē face numai lānga corf'a unui redactoru. Căci nu e lucru micu si de tōte dilele a vedē cum unu pamenteanu de omu dominēza materialele aceste incendiōse si exploatorie si cum elu asiă dicendu, jucânduse, umbra cu ele în mână si pre unele le imblândiesce, le domolesce, de nu le mai cunosci, pareca vedi dintr'unu teribilu poganu, de care scieă frica satulu întregu, unu blāndu recrutu, care fără a dice ceva se întōrna si sucesce la cea mai simpla comanda; pre altele le arunca fără mila în tartarulu celu intunecosu alu corfei pre alu cărei coperisiu s'aru putē scrie cu totu dreptulu infioratorele cuvinte ale lui Dante:

n'aru fi în contra unei largiri a limitelor austriace la resaritul Dalmatiei. Colportagiulu avea si pre successorulu lui Andrassy gata si inca în persōn'a unui magiaru, pre contele Szécseny, uniculu ministru ungurescu, carele subscribe la 1861 constitutiunea schmerlingiana. Ei bine, nici unu terrenu nu e asiă productivu de faime că celu politicu; este numai greu de ale deosebi cari suntu cu simburu si cari fără. În casulu de fatia inse nu se cere multu studiu de a face adeverat'a combinatiune, pentru-ca pontificele celu mare politicu, din urbea de langa Spree, Bismark, cum a mirisitu fitilulu a strigatu prin „Polit. cor.“ si alte diurnale: „veto!“ si lucrurile tōte au venitu în alvi'a loru. Andrassy este tare si mare în pusetiunea lui; inse Archiducele merge la băi.

În firea fineloru amu fi dara iērasi în liniscea cea adanca a păcei! Numai agio, agio, nu vrea sa scada, ci incetu, incetu suie la dealu.

Dēca suntu prospecte sigure de pace, pentru-ce agiulu?

Caus'a nu este politica, ci este cu totulu alt'a, nu politic'a face burs'a nesigura, ci impregiurări cari nu se misca decatu în marginile terenului financiaru.

Nici aici, unde esperinti'a a produsu mai multi cunosctori de fenomene financiale si bursane, nu a fostu fără de nici o influentia suirea agiului, din contra a produsu multa neliniscie. Inse trebuie sciutu ca regulele bursei astadi suntu cu totulu altfelu de cum erau înainte de „Krachulu“ de trista memoria. Pāna la acest'a clatinările pretiului efectelor eră numai o manopera pentru de a putē cumpară efecte. Astadi, dēca se clatina pretiulu unui efectu este mai perdutu. Bōl'a clatinării degenerēza curendu într'o offica pentru care numai este lecuire.

Causele s'aru mai putē gasi si în alte impregiurări financiale; deci cine vrea sa faca combinatiuni politice, pōte face fără de a trage si cursulu bursei în prim'a linia într'ajutoriu.

Raportu

catra sântulu sinodu alu sântei biserici autocefale ortodoxe române, din partea membriloru sei, cari au fostu înscarinati a luă parte la conferintia religioasa dela Bonn.

(Urmare.)

În siedinti'a a VI-a dela 16 Aug

„Lasciate ogni speranza
Voi che intrate,“

(Lasati tōta speranti'a, voi cari intrati) Acest'a din simpla cauza, ca totu ce a intratu odata acolo numai iēsa decātu spre a fi mistuitu de neinduratulu focu.

Din cele indigitate pre departe, credemu ca cetitoriloru li se incaldiesee încātu-va inim'a, li se topesce indiferentismulu si le cresce interesulu câtra mobil'a cea mai nainte lasata prada despretiului.

Sa stāmu putienu la spatele redactorului sa vedemu ce procedura urmēza elu în regiunea cea periculoasa a oficiului seu. Epistolele stau gramada pre mesuti'a lui. Unulu dintre celelalti omeni, vediendu atātea adrese în mōse si care de care mai magulitōre aru murī de bucuria. Elu se asiēdu lānga densele, incetiesce fruntea, pre buzele lui si vede presimtiulu, ca a resoltitu de multu gacitōrea, pentru ce e mai mare gramad'a de plēva, dātū cea de grāu, si asiă în dispusetiune, acest'a iă forfecile a mână si deschide cele ascunse. Acum urmēza: la drēpt'a, la stāng'a si totu asiă mai departe. Nici cetitoriu trebuie sa scie ca aici mergu lucrurile de a intors'a: ce vine de adrept'a trece în — fundulu corf'i ce vine de-a stāng'a în purgatoriulu redactionalu, care are trei graduri: unulu cerus'a rosia, sēu veneta, sēu si nēgra a insusi redactorului; altulu alu

Dōlinger a cetitu inca urmatōrele tese lucrate de comisiune pre temeulu doctrinei st. Ioanu Damaschinu, unulu dintre parintii bisericeii nedespartite, despre relatiunile celoru trei persōne ale st. treime între sine, tese priimate de toti membrii comisiunei.

Iata si aceste tese în numeru de siēse:

1. Sântulu duchu procede dela tatalu (ἐκ τοῦ πατρὸς) ca din principiu (ἀρχή) caus'a (αἰτία) isvorulu (πηγή) divinitatii.

2. Sântulu duchu nu procede dela fiulu (ἐκ τοῦ υἱοῦ) pentru ca în divinitate este numai unu principiu (ἀρχή) o causa (αἰτία) prin care s'a produsu totu ce este în divinitate.

3. Sântulu duchu procede din tatalu prin fiulu (ἐκ τοῦ πατρὸς δι' υἱοῦ).

4. Sântulu duchu este tipu alu fiului alu tipulu tatalui, procedandu dela tatalu si repauzandu în fiulu carele este poterea cea manifesta.

5. Sântulu duchu este emanatiune personala din tatalu, este duchulu fiului, dar nu din fiulu, pentru ca elu este duchulu gurei lui Dumnedieu celu ce esprima cuventulu.

Duchulu sântu formēza intermediulu între tatalu si prin fiulu este în unire cu tatalu.

Ortodocsiu aderandu la aceste teze facura reserva, ca în calitatea loru de persōne private nu anticipa catusi de putienu decisiunea definitiva ce suntu în dreptu a luă bisericele loru respective, de a admite si ele sēu nu aceste tese. De aceea Dōlinger în esplanarile sale mai departe asupr'a bunului rezultatulu la care au ajunsu aceste conferintie teologice pentru unirea bisericeasca, a disu între altele:

„Se pōte speră ca în orientu convenirea nostra facuta în spiritulu păcei va gasi recunōscere si în sferele autoritare, si ca diferenti'a existendu în acēsta cestiune între doctrin'a credintiei si contemplatiunea teologica se va determină cu curgerea timpului totu mai pronuntiatu si mai precisu. Eu speru ca si din partea ortodocsiiloru curendu va urmā acelasu acordu. Dicu acum în actual'a adunare acēst'a si nu esprimu acēst'a formalu apoi acēst'a provine de acolo, precumu eu sum autorisatu a declară, ca multu stimatii membrii ai bisericeii orientale ce suntu aci presentii, au intentiunea

culegatoriului si alu treilea alu corectorului. Celu putienu prin cele dōne graduri din urma trebuie sa trēca tōte câte s'au pututu bucură de a trece la judecat'a redactorului de-a stāng'a. Deosebirea acēst'a inse nu e durabile, pentruca vine tempulu si adeca dupa ce trecu si ceste despre cari vorbiramu mai pre urma prin mână corectorului, si ele totu aceasi sōrte o au cu cele-lalte: corf'a si par'a focului. Cu tōte aceste este osebire între densele. Cele ce trecu prin purgatoriulu amintitu nu trecu cu tōte ale loru în gur'a Molochului mistuitoriu, ci numai cu „remasitiile loru pamentesci“. Esenti'a loru trece la nemurire în sinulu coloneloru dupa meritu, care în fruntea foiei, care la mijlocu, care mai la fine, inse tōte se bucura de lumin'a si de vederea publiculu. Ceea ce ne arata ca numai la parere nu aru fi deosebirea durabile, dara dupa firea lucrului că si la omeni. Cari au grigiu numai sa manance, sa bea si sa se imbrace bine, cu unu cuventu numai de comoditatea loru, trecu cu post'a vietiei prin lumea acēst'a, si candu voru sosi la tienta li se va astupă gur'a cu glii si — pace buna! Acei a inse, cari au facutu fapte binefacatōrie si pentru deapropēle loru, lasa faptele în colōnele cele vii ale posteritatiei, cu tōte ca remasitiile loru pamentesci se astupa că si a le celoru-lalti.

Dara sa nu ne departamu de obiectu, adeca de epistolele, cu cari

mai inteiu a presentá la observarea autoritatilor lor superioare bisericesci rezultatele consultarilor noastre. Cu toate aceste noi putem deja dice ca totusi amu facutu o fapta mare.

„Noi occidentali amu venitu la unu acordu cu nisce reprezentanti ai bisericeii orientale foarte insemnati si foarte eruditi asupra acelei doctrine care asiá indelungatu a despartitu lumea crestina.“

Totu in acésta siedintia Dölinger a declarat ca vechii catolici au renuncat la doctrinele papiste despre purgatoriu, despre indulgentie, despre epithimii si ca primescu numai doctrina antica a bisericeii, despre rugaciunile pentru cei repozati precum tiene si bisericea ortodoxa a Orientului.

Discursulu seu despre aceste materii si despre reulu celu mare ce a facutu sistemulu papalu crestinismului si civilisatiunei, Dölinger la continuatu si in ultim'a siedintia ce s'a tenuity in aceiasi di dupa prándiu. Intre altele cá dovada despre necesitatea unirei între bisericele crestine a aretatu la numerulu celu colosalu alu omenirei necrestine, carele are nevoia de lumin'a crestinatátiei si care li-se opresce si impede prin discordia între crestini: „Crestinismulu, a disu oratoriulu, de 1,800 ani, in tempulu presentu numera numai 350 milióne de urmatori, cáror'a suntu opusi 120 milióne de mahometani si dela 600 pâna la 700 milióne de pagâni între care popore culturale cum d. es. 300 mil. Chinezi si 100 mil. indieni.

La incheierea discursului seu, Dölinger a declarat ca conferintiele pentru unirea bisericaloru voru continuá si la finea anului viitoriu. Amintim si aceea ca in un'a din siedintie, episcopulu vechiloru catolici Reinkens a declarat ca ei au pregatitu spre publicare catehismulu bisericeii lor si leturghiariulu. Si ca in ambe aceste carti, simbolulu credintiei se publica fara adaogirea apusana „filioque“. — S'a exprimat inca si acea opiniune, ca deca si dupa formularea doctrinei despre purcederea sântului duchi, primita de conferintia, unii aru persiste a admite si ore-care participare din partea fiului la actulu eternei procederi in divinitatea sântului duchi dela tatalu, — apoi acést'a nu póte fi privita cá doctrina dogmatica ecumenica, ci numai cá o teologumena, cá privata opiniune teologica de scóla,

e ocupatu redactorulu. Crede cetitoriulu ca partea cea mai mare suntu góle? Nici decátu! toate suntu scrise si inca unele multu si teribilu scrise, inse nu cu ce aru trebú sa fia.

Si urméza si urméza multe si lungi un'a dupa alta. Redactorulu pare a se obosi. Ore cine ne sta bunu ca nu i se intempla, sa gresiesca punendu ce-va ce este destinat pentru drépt'a pre partea stanga si vicevers'a. O imprejurarare foarte regretabila la redactori este ca ei suntu neindurati, dara nu suntu si infalibili. Insierea acést'a din urma li aru fi forte de lipsa, mai alesu in diu'a de astadi. Atunci póte ca aru afia si secretulu de a spune si adeverulu si de a face la toti pre voia si pre placu.

Asiá este! aru trebú sa fie infalibili redactorii, dara din cele ce au sa urméza cu durere trebuie sa marturisim ca nu suntu. Caus'a nu póte fi alt'a decátu, dupa cum damu noi cu socotela, pentru-ca suntu si ei ómeni cá toti ceilalti ómeni si apoi sciti ce a disu unu pastoru nemtiescu, cátra unu capitanu ierasi nemtiescu, voindu sa escuze celu din taiu pre unu soldatu, care cadiuse in pecatulu de a furá o gaina? „Dle capitanu, dise pastorulu mulcomitoriu, „N'a furatu soldatulu, ci omulu, si — ómeni suntu cu totii!“

(Va urmá.)

asemenea multoru alte opiniiu partiulare, exprimate in diferite tempuri, chiaru de cátra unii din parintii bisericeii fara a aduce prejudicii credintieloru bisericeii ecumenice exprimate in simbolu.

Acést'a este, pré sánti parinti, in scurtu, rezultatulu conferintieloru teologice dela Bonn'a, la care noi amu avutu onóre a participá impreuna cu alte pré onorabile si pré erudite persoane din diferite parti ale lumii noastre ortodoxe.

Toate detaliurile se cuprindu in anume brosiura publicata in Bonn'a, in limb'a germana, si din care alaturam pre langa acést'a unu exemplariu. Opiniunea nostra este acésta brosiura sa se traduca românesce si prin tipariu sa se dea publicitátiei, cá toti membri bisericeii noastre, póta fi in curentulu acestoru tratatii si tendintie de unire religioasa între vechii catolici si anglicani cu bisericea ortodoxa de Orientu.

Participarea bisericeii române într'o lucrare de o asiá mare importantia morala, cá unirea bisericaloru, desbinate de secole, unire pentru care bisericea ortodoxa nu incetéza a aduce necontentitu rugaciunile sele cátra Dumnedieu, in tote serviciile sele de di si de nópte prin cuvintele „pentru buna stare a sânteloru lui Dumnedieu biserice, si pentru unirea tuturoru, domnului sa ne rugámu“ este cea mai mare mângaiere si bucurie duhovnicésca pentru fia-care adeveratu crestinu. Mai este inca in acésta afacere si o chestiune de demnitatea nostra nationala.

Bisericea româna, participându alaturi cu toate celelalte biserici autocefale ortodoxe într'o cestiune asiá de importanta pentru civilisati'a crestina, se ridica la rangulu ce i se cuvine in lumea crestina si in vietia spirituala bisericésca. De aceea opiniunea nostra este cá st. sinodu sa autorizeze pe inaltu pré sántitulu mitropolitu primatu si presiedinte alu st. sinodu, sa se intielega cu autoritátile celorlalte biserici ortodoxe coreligionare despre demarsiele ce trebuie sa ia in viitoriu si bisericea româna in acésta afacere a unirei bisericaloru, cu atátu mai vertosu ca vechii catolici dorescu contiarea conferintieloru si asupra altoru puncturi doctrinale, ce constituie diferentiele între crestini apusani si orientali.

Semnati: Melhisedec, episcopulu Dunarei de josu, Chenadie fostu Argesiu. „Pr.“

Iradeulu sultanului pentru reformele decretate.

Ilustrulu meu viziru Mahmud-Nedim-Pasi'a!

„Toate statele civilizate trebuie sa unesca silintiele lor, pentru a garantá drepturile publice. Mijlocele ce trebuie sa concurga la pazirea si mentinerea acestui principiu nu se potu obtiené, decátu prin strict'a aplicare a justitiei la toti deopotriva, si prin organizarea regulata a administratiunei. Interesele individuale nu se potu asigurá, decátu prin ordine particular si prin prosperitatea tieriei, cáci interesele particulare suntu strenge legate de interesele generale.

„Dela urcarea pe tron si pâna adi, intentiunile si sentimintele noastre imperiale cunoscute tuturoru, au avutu de scopu, cu gratia divina, marierea si glori'a imperiulu nostru, liniscea si prosperarea tuturoru claseloru supusiloru nostri si dezvoltarea progresului in privati'a avutiei si prosperitatiei stateloru noastre. Pentru realizarea acestoru intentiuni in modu si mai comodat, amu decisu a decretá si a promulgá tuturoru supusiloru nostri libertati si reforme de natura a asigurá deplinu increderea publica. Prin urmare, in puterea iradelei nostre imperiale de fatia, ordonámu, cu ajuto-

riulu celui atotu-putinte, aplicarea urmatóreloru dispositiuni:

„Garanti'a drepturilor publice se baséza pre abtinererea puterei esecutive dela ori-ce amestecu in exercitiulu puterei judiciare, precum si pe pazirea legii de ori-care abusu.

„Nu este de ajunsu infiintarea tribunaleloru pentru cá ele sa obtiena increderea publica: trebuie cá membrii tribunaleloru sa se si recomande prin unu meritu adeveratu, prin puritate de moravuri, prin integritate, precum si prin acte conforme cu dreptatea si ecuitatea.

„Inalt'a nostra curte de justitia a fostu infiintata pentru a concentra in sine toate aceste conditiuni si calitati. Astadi trebuie fundate pe aceste base compunerea si atributiunile ei, introducendu ameliorari seriosele ei, sebitele parti ale functiuniloru sele.

„Numai independenti'a tribunaleloru fatia cu puterea administrativa póte asigurá impartialitatea judecatoriloru si numai inamovibilitatea acestora, afara de revocari legitime, i póte face demni de tota increderea. Alegerea acestoru membri trebuie dar sa se faca astfelu, incátu sa impuna stima tuturoru.

„Atributiunile presiedintiei curtiei de cassatiune, ce domina preste toate tribunalale civile, corectionale si criminale, suntu deosebite de acele ale ministrului de justitia. Cele doue sectiuni ale curtiei voru avea unu primu-presiedinte si unu vice-presiedinte. — In acelasi tempu curtea de apelu si tribunalale de comerciulu voru fi la unu locu cu ministeriulu de justitia, ceea-ce va facilitá consacrarea ministeriului de comerciulu la dezvoltarea a totu ce intereséza comerciulu, industri'a si agricultur'a. Pentru acestu scopu curtea de apelu, alipita la inalt'a curte de justitia, va intruni atributiunile unei curti de apelu de comerciulu, precum si pre acelea de tribunalu criminalu. Prin urmare ea va cuprinde trei camere corespundetorie afaceriloru corectionale, afaceriloru civile si afaceriloru comerciale. Atátu presiedintii si judecatorii dela curtea astfelu instituita, cátu si cei dela curtea de cassatiune, se voru alege din nou astfelu, incátu sa intrunesca toate conditiunile cerute de lege.

„Tribunalele civile de prim'a instantia, se voru forma si se voru constitui in acelasi modu. Fia-cáruia din membrii acestoru corpuri si tribunale, alesi cu cea mai scrupuloasa atentiune, se va liberá unu beratu imperiale, garantandu-lu contra ori-cárei destituirii nelegitime si se va elaborá unu regulamentu pentru fipsarea drepturiloru lor la retragere.

„Reorganizarea inaltei curti de justitia decretata cu scopu de a esecutá mersulu normalu si regulatu alu tuturoru afaceriloru, góse, legandu între ele, prin mijloculu unei organizari uniforme de tribunale civile, criminale si corectionale, voimu cá la toate aceste tribunale sa se aplice acelea-sti reguli in statele nostre si misiunea lor sa fia de a dá dreptate supusiloru nostri si de a face sa domnesca detotindeni legile ecuitátiei.

„Pentru a inlaturá ori-ce cauza de neincredere din partea publicului fatia cu constituirea si compunerea acestoru tribunale, si de a-i pázi de ingerinti'a si de influinti'a puterei, ordonámu in modulu celu mai formalu cele ce urméza:

„Toti supusii nostri suntu autorisati a alege ei insisi pre judecatorii si membrii, musulmani si nemusulmani, atátu la disele tribunale cátu si la consiliile administrative ale provinciiloru. Prin urmare instructiuni precise se voru tramite in toate provinciile imperiului pentru instituirea acestoru tribunale si consilii si procedarea compunerei lor dupa indicile susu decretate.

„Naibii, cari se afla in resiedintiele vilaieteloru, voru ocupá praside-

dinti'a curtiloru de apelu din aceste resiedintie. Presiedintii tribunaleloru civile si criminale din resiedintiele Sangiakuriloru si Cazaseloru se voru alege dintre persoanele cele mai capabile.

„Esaminarea sentintieloru date in raporturile cátre Cheri si cátra tribunalele Cheriului din Sangiacuri si din Cazase va fi asemenea o atributiune a disiloru naibi din resiedintiele vilaieteloru. Si fiindu ca institutiunea tribunaleloru trebuie sa aiba de efectu esentialu centralisarea garantiiloru de securitate pentru drepturile personale, procesele supusiloru nostri musulmani între ei séu cu supusii nostrii de religie nemusulmana si procesele acestoru din urma între ei, voru fi supuse tribunaleloru civile, corectionale si criminale. Va trebui dara sa se completeze si sa se puna in vigore in tempulu celu mai scurtu legile si regulamentele privitoare la procedur'a de urmatu inaintea disiloru tribunale, conformu decreteloru nostre imperiale. Observarea stricta a legii este garantia contra arbitrariului; acést'a trebuie sa fia prin urmare obiectulu atentiunei ferme a tribunaleloru. Asemenea si aplecarea dispositiuniloru legii, conformu cu gravitatea crimei constatate, trebuie sa fia luata in serioasa consideratiune, incátu nimeni sa nu fia detienutu fara judecata si relele tratamente sa nu fia nici odata tolerate. Spre acestu scopu, trebuie sa se publice, ca toti aceia, care voru fi violându aceste principii, voru fi urmarii si pedepsiti cu tota asprimea legiloru, pentru a se asigurá astfelu respectulu absolutu alu justitiei.

„Unulu din punctele mai importante ale principiului fundamentale, ce garantéza drepturile supusiloru nostri, consiste in aplecarea justei mesuri si perceperi a impositeloru si tuturoru dariloru statului. Este adeveratu, ca veniturile generale ale tesaurului nostru au fostu corespundetore cheltuieliloru administrative si militare cerute de trebuintele autoritátiei, si ca suntemu datori a cautá toate mijlocele de natura a mari aceste venituri, conformu dezvoltarei resurseloru tieriei si a binelui publicu; dara trebuie asemenea, si acést'a e vointia nostra imperiala, a renunciámu la toate acele ramuri de venituri publice, care produc suferinta pentru poporatiuni, fara a se asiguré tesaurulu vre-unu avantaju insemnatu. renunsierea impositeloru si contributiuniloru impuse tuturoru supusiloru nostri aducendu unu regimu anormalu de percepere si de repartitiune, ordonámu a se cautá unu modu de unificare a disiloru impositite, care sa se puna imediatu in vigore spre a se usurá poporatiunile imperiului nostru, fara a jigni interesele legitime ale tesaurului.

„Afara de suprimarea patrariului suplimentaru alu diecimei, decretatu de curendu prin sollicitudinea nostra imperiala pentru buna stare a tuturoru supusiloru nostri, trebuie a se luá mesurile cele mai eficace pentru a preveni arbitrariulu in perceperea diecimei prin mijlocirea arendasiloru si pentru a oprí sa nu s'aduca nici o paguba poporatiuniloru nostre agricole, precum nici tesaurulu nostru imperialu.

„Fiindu-ca perceperea impositeloru platite indirectu de cátra supusii nostri fusese incredintata zapciloru in provincie, si fiinduca modulu de a procede s'a doveditu de abusivu, ordonámu cá politia sa nu mai aiba nici unu amestecu in perceperea impositeloru, si cá pentru acestu scopu sa se numesca perceptori alesi de poporatiunea musulmana si chiaru nemusulmana, cari voru avé sa faca perceperea dupa instructiunile ce se voru elaborá spre acestu scopu. Acést'a fiindu ferm'a nostra vointia imperiala se va pune fara intardiare in vigore acésta mesura destinata a garantá

drepturile fiscalului si modulu perceperii impozitelor.

„Intre cestiunile ce privesc interesele supusilor nostri, este si aceea a reformei ce trebuie sa se introduca in titlurile proprietății imobiliare. Liberarea de până acum a acestor titluri, are inconvenientul de a înmulți lucrările tribunalelor, de a produce dificultăți si procese în daun'a populațiilor, deprețind valoarea imobilelor. Pentru a înlătura acestu reu titlurile tuturor proprietăților imobiliare, de ori-ce categoria s'aru tîenē, se voru liberă de aci înainte numai de directiunea generala a arhivelor. O programa complectă se va prezentă cu scopulu de a asigură dreptulu de proprietate tuturor supusilor nostri.

„Conformu nestrămutatei nōstre dorintie, viēti'a bunurile si onōrea tuturor supusilor nostri trebuie sa fie garantate; acēst'a mai cu sēma trebuie sa fie tîent'a politiei. Zăpcii dara voru fi alesi dintre ōmenii onesti cari se voru bucură de increderea locuitorilor din diferite localități. Atributiunile lor voru fi imediatu puse în lucrare, pentru a întemeiă mai multa incredere si sigurantia între toti supusii nostri.

„Progresulu civilisatiunei în imperiulu nostru fiindu obiectulu tuturor dorintielor nōstre si bogati'a unui poporu neputendu prosperă de cătu prin buna stare, este de dator'i'a autoritătii sa pazēsca pre supusii nostri de ori-ce abusu, cum este bună-ōra mesur'a suparătore a beilicurilor interdise în principiu, si care beilicuri se aplicau la construire de drumuri si siosele si la alte lucrări de utilitate publica, pentru cari poporatiunea dovedesce atātu zelul si patriotismu. Asiă dar', sistem'a defectuōsa de până acum va fi reformata si basata pre mai multe garantii. Instructiuni precise si categorice ce se voru dă functionarilor administratiunei, că sa observe sa nu se comita în acēsta privintia nici unu actu contrariu vointiei nōstre imperiale.

„Avendu în vedere trebuint'a urgenta de a adoptă mesuri pentru reformarea si dezvoltarea agriculturii, industriei si comerțului imperiului; pentru a mară astfelu bun'a stare a supusilor nostri; considerandu asemenea ca atributiunile esentiale ale ministeriului nostru de comertiu trebuie sa consiste în realizarea intentiunilor nōstre de acēsta natura, ordonămu, sa se consulte asupr'a acestei materii ōmenii capabili si competenti si decisiunile lor sa se supuna sanctiunilor nōstre imperiale.

„Tōte clasele supusilor nostri imperiali suntu, înainte simțiemintelor nōstre de justitia, pe nivelulu unei complete egalități. Pentru acēst'a confirmămu puterile de cari suntu investiti patriarchii si ceilalti capi spirituali pentru afacerile comunităților lor respective, precum si pentru liberulu exercitiu alu culturilor, conformu privilegiilor si imunităților existente în disele comunități. Tōte afacerile ce depindu de autoritatea disiloru capi spirituali, si de competent'i'a consilieror lor speciale, în limitele drepturilor si autorisatiunilor lor voru urmă a se bucură de protectiunea nōstra si li se voru acordă tōte inlesnirile pentru fundarea si cladirea bisericilor, scōlelor si altor institute natiunale ale lor.

„Tōte clasele supusilor nostri fiindu libere s'ajunga la grade si functiuni publice, dupa meritulu si capacitatea lor, confirmămu admiterea în functiuni a supusilor nostri nemusulmani cu integritate si capacitate recunoscuta.

„Darea pentru scutirea de servitiulu militaru la care au fostu obligati supusii nostri nemusulmani a avutu de scopu compensarea servitiului militaru efectivu, la care suntu

supusi musulmanii; fiindu inse ca egalitatea drepturilor involve în sine si egalitatea sarcinelor si fiinduca se nesocotea just'a proportiune de etatea si conditiunile contribuabilului; în fine fiinduca perceperea si impartirea acestui impozitu n'au fostu supuse unui controlu regulatu si echitabilu, ordonămu că unu nou semnu de dreptate nōstra, că toti acei'a din supusii nostri nemusulmani, cari n'aru fi ajunsu la verst'a de 20 ani sēu aru fi trecutu de 50, precum si infirmii si invalidii, sa fie scutiti de acēsta dare, iēr' darea actuala de o suta lire pe capu pentru musulmanii ce voiescu a se scuti de servitiulu militaru, dupa acela'si principiu de egalitate, va fi redusa la 50 lire.

„In ōre-care părți ale imperiului nostru supusii nemusulmani nu potu fi proprietari, ci numai arendasi. Acēsta stare de lucruri fiindu contraria simțimentelor nōstre de justitia, pe viitoriu nu va esistă nici o deosebire între supusii nostri, atātu în privint'i'a posesiunei pamenturilor vacante vendute prin adjudecatie, cătu si în privint'i'a posesiunei pamenturilor si bunurilor vendute de particulari.

„Dispositiunile testamentare ale supusilor nostri nemusulmani în provincie se voru respectă si nu va fi de locu permis a se amestecă în administrarea bunurilor minorilor facuta de tutori. Autoritatea nu se va amestecă decātu atunci, cându se voru ivi plangeri contr'a relei administrări a tutorilor si executorilor testamentari, cându autoritatea va luă administrarea bunurilor minorilor sub ingrigirea sea.

„Marirea, glori'a si sigurant'i'a statelor nu se pōte sustienē decātu prin integritatea si justiti'a puterilor executive, prin supunerea tuturor la legile stabilite si prin observarea stricta de cătra cei mari că si de cătra cei mici a drepturilor si atributiunilor fia-cărui'a. Toti acei ce voru lucră în statele nōstre, potrivit cu aceste principii, voru avē favorulu nostru imperialu, iēr' acei ce voru nesocoti acestu principiu voru luă o justa pedēpsa.

„Ordonămu dara că supunendu-se sanctiunei nōstre, sa se stabilēsca o regula conformu cărei'a sa ni se presinte tōte dorintiele legitime ce s'aru produce precum si faptele rele ce s'aru comite. Voimu asemenea că sa se prepare regulamente si instructiuni pentru a stabili atributiunile valiloru, mutesariloru, caimacamilor si ale tuturor functionarilor în generalu, conformu ordinelor nōstre imperiale.

„Voimu în fine sa se cunōsca de toti, ca de favorurile ce acordămu aci nu trebun sa profite decātu acei ce 'si indeplinecu datoriile de supusi fideli si leali, iēr' acei ce s'au abatutu dela acēsta cale sa sa lipsiti de ele.

„D-ta, ilustrulu nostru mare viziru, vei publică si promulgă în form'a convenita acestu decretu, suveranu atātu în capital'a nōstra cu si în tōte provinciile imperiului, si ve grigi sa se ia tōte mesurile convenite pentru asigurarea executarei stricte si nemutate a dispositiunilor cuprinse în tr'ensulu.

Datu în 30 Novembre 1875 (13 Zilcade 1292). „Tr. C.“

Varietăți.

*** **Rectificare.** Dupa informatiunile ce ni leamu castigatu mai tardiu, în articolulu aparutu în fōi'a nōstra nr. 100, anulu trecut, intitulatu: „Congresulu metropolitanu“, delegarea unui consistoriu strainu nu s'a cerutu cu ocaziunea acusei amintite în acelu articulu, ci cu altele, de unde urmēza ca tratatulu din articulu în cătu privesce specialu casulu acēst'a concretu, remane fără basa reala.

Incidentulu acēst'a ne va servi spre a fi si mai scrupulosi cându vomu avē de a face cu astfelu de materia delicate.

*** **Foisiōr'a nōstra,** carea s'a adausu la o parte din nrulu de proba de joi a fostu până acum intempinata de foile locale de aici „Tageblatt“ si „Hrtztg“ v. m. d, Sieb. Boten.“ Cea dintăiu a luat notitia despre aparerea foisiōrei în unu nr. mai de nainte, cea din urma în nrulu de marti din septamăn'a trecuta, amintindu într'unu modu favorabilu de cuprinsulu si de esteriorulu foisiōrei, reproducendu în estrasu unele din materiile foisiōrei. „Tageblatt“ mai revine a vorbi odata despre Foisiōra; dara cu parere de reu trebuie sa marturisimu, ca deastadata „Tageblatt“ nu se putē raddă de a nu amestecă în putienele cuvinte binevoitōre si unele lovituri laterale.

*** **Majestatea Sea c. si reg. a denu-mitu pre generalulu de honvedu Ed. Graef de Libló adlatu la comand'a superiōra de honvedu.**

*** **Drumul de feru orientalu,** spune „Corespond. locala“, 'lu cumpera statulu si se va intruni cu celelalte drumuri de feru ale statulu ung. Statulu va primi actiunile în pretiulu de cāte 100 fl.

*** **Intrerumperi în comunicatiune.** Pre drumurile de feru, atātu în patria cătu si afara de patria, au trebuitu sēu sa-se întardie cursurile sēu sa stea loculu din caus'a umetiloru. Asiă relatiunēza diurnalele din Germani'a, din Rusi'a, din Romani'a si chiaru si din unele parti a le Turciei.

*** **Surprindere placuta.** Ni se scrie din susulu Olfului: „Acum de curendu avuiu ocaziunea a trece prin opidulu S. S. George, si tocmai într'o Dumineca diminētia si audindu ca se tragu clopotele la biseric'a romana gr. or. me decisei sa mergu la biseric'a. Cându amu ajunsu la biseric'a se cantau fericitirile, si preotulu loculu Alecsiu Popoviciu incepū sant'a liturgie cu pietatea cuvenita. Deodata se intonă Aminu de voci fōrte desvoltate, barbatesci si mueresci în armonia. Nu sciamu ca unde me aflu cându audii ca junimea canta cu atāt'a pietate tōta liturgi'a, si cu atātu mai mare 'mi fu mirarea, căci dupa cum va fi pōte cunoscutu on. publicu, crestini nostri de aici nu scie nici unu cuventu romanesc. Aflăiu ca parochulu în tōte duminicile si serbatorile tiene prelegeri si 'i invētia cantări. Dupa saversirea s. liturgii urmă o cuventare fōrte instructiva încātu trebuie sa-i laude ori si cine zelulu, cu care lucra p. parochu pentru binele turmei sele cuventatōre. Vediu în biseric'a mai multe obiecte de argintu pretiōse si invalidori de metasa si catifea, de care nu s'au cam obicinuitu a se vedē pre la bisericile nōstre si mi se spuse ca totu demnulu preotulu le au castigatu prin cersitori'a dela crestini nostri din Romani'a.

Fiindu interesatu de starea crestinilor nostri de aici aflăiu ca aru fi la numeru 20 familii cu unu venitu anualu de 200 fl. v. a. întru adeveru trebuie sa-lu prinda pre omu mirarea ca cum 'i mai remane betului preotulu tempu liberu de a putē lucră în vi'a Dlu, cându elu diu'a nōptea trebuie sa lucre că sa-si agonisēsca pânea de tōte dilele.

Unu calatoriu.
Din multe părți se scrie ca lupii intuie pre economii dela tiēra cu nepăsările loru visite. Pare ca si ei sciuc legea venatului, conformu cărei numai ei ce platescu tacelele prescise potu să arme de focu.

*** **Neaua mōrta** a caditu pre la 29 Decembre în Françia de média di. *** **Tergulu Sabiu** de iērna din anulu espiratu n'a fostu mai bunu că cele de mai nainte, se lăselge, de vre-o căti-va ani încōce.

*** **Din caus'a viscoleloru** c. ninsōre n'au pututu sosi la Bucuresci si alte dile nici o posta din apusulu europeanu.

*** **Tempu mōle.** De luni încōce frigulu s'a muiatu binisioru si o cātătime însemnata de néua s'a topitu.

Nr. 1555/Plen.

Concursu de premiu.

Intru esecutarea conclusului sinodulu archidiececanu din anulu cur. Nr. prot. 95 prin acēst'a se escrie concursu cu premiu pentru cea mai buna biografia a fericitului archiepiscopu si metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, pre lānga urmatōrele conditiuni:

1. Biografi'a sa cuprinda tōta viēti'a marelui barbatu dela nascere până la mōrte, ba chiaru si datele mai momentuōse genealogice ale familiei lui; iēr' activitatea lui se fia privita din tōte punctele de vedere, si datele mai momentuōse se fia intarite si prin documinte;

2. Terminulu pentru asternerea operatelor este diu'a de 31 Decembre 1876 cal. vechiu;

3. Operatele suntu a sa pune sub cuverta sigilata cu sigilu strainu de alu autorului, a se scrie de mâna straina, si a se provedē pre partea din afara cu unu motto, scrisu totu de mâna straina;

4. Asemenea suntu a se sigilă totu cu acelu sigilu strainu si concursele, pre cari suntu a se scrie cuvintele: „Concursu la premiulu pentru biografi'a metropolitulu Andreiu“, scrise totu cu mana straina; iēr' în launtru este a se reproduce motto de pre cuvert'a operatului, si a se subscrie concurintele cu man'a propria;

5. Premiulu pentru cea mai buna biografia este de 500 fl. v. a. cari se solvescu celui premiatu dela cas'a episcopiei archidiececane celu multu în terminu de 30 dile dupa incunoscintirea lui din partea consistoriului archidiececanu;

6. Biografi'a premiata este proprietatea archidiecesei, iēr' autorelui, carele este datoriu a se ingrigi pentru intrēg'a corectur'a tipariturii, se dau dupa fia-care editiune 50% ale venitulu curatu din editiunea premērsa.

7. Operatele nepremiate se voru restitui concurentiloru, pastrandu-se în deplina discretiune numele densiloru.

Din siedinti'a plenaria a consistoriului archidiececanu tîenuta la Sibiu, în 12 Decembre 1875.

Mironu Romanul m/p.
archiepiscopu.

Nicolau Fratesiu m/p.
secret. consist.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scōla poporala gr. or. din comun'a Fintoagu se escrie concursu până la 25 Ianuariu 1876 st. v.

Salariulu anualu, în bani 72 fl. v. a. în naturale 64 mesuri mari parte grâu, parte cucuruza, 8 stāngini de lemne si cuartiru naturalu în scōla.

Doritorii de a ocupă acestu postu, au a-si asterne suplicele loru instruite în sensulu Statutulu organicu până la terminulu indicatu la subscrisulu.

Dev'a 13 Decembre 1875.

Pentru comitetulu parochialu
Ioanu Papiu,

(3—3)

protopresbiteru gr. or.

Rogămu pre pl. t. publicu a grabi cu abonamentulu pentru-ca sa ne putem orientă cu tiparirea esemplarielor. Totu odata atragemu atentiunea publica, ca fōi'a nu se mai tramite decātu dupa sosirea abonamentulu.
Editur'a